

Adroddiad i'r	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio
Dyddiad y Cyfarfod	8 Gorffennaf 2020
Aelod / Swyddog Arweiniol	Julian Thompson Hill
Awdur yr Adroddiad	Steve Gadd, Pennaeth Gwasanaethau Cyllid ac Eiddo
Teitl	1. Adroddiad Blynyddol Rheoli'r Trysorlys (RT) 2019/20 (Atodiad 1) 2. Adroddiad Diweddaru RT 2020/21 (Atodiad 2)

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae Adroddiad Blynyddol RT 2019/20 (Atodiad 1) yn ymwneud â gweithgaredd buddsoddi a benthycu'r Cyngor yn ystod 2019/20. Mae hefyd yn darparu manylion am yr hinsawdd economaidd yn ystod yr amser hwnnw ac yn dangos sut y cydymffurfiodd y Cyngor â'i Ddangosyddion Darbodus. Mae Adroddiad Diweddariad RT (Atodiad 2) yn darparu manylion gweithgareddau RT y Cyngor yn ystod 2020/21 hyd yma.
- 1.2 Mae'r term 'rheoli trysorlys' yn cynnwys rheoli benthycu, buddsoddiadau a llif arian y cyngor. Mae oddeutu £ 0.5bn yn mynd trwy gyfrifon banc y cyngor bob blwyddyn. Benthyciad rhagorol y cyngor ar 31 Mawrth 2020 oedd £ 256.1m ar gyfradd gyfartalog o 3.82% ac roedd gan y Cyngor £ 28.9m mewn buddsoddiadau ar gyfradd gyfartalog o 0.09%.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Cytunwyd gan y Cyngor ar 27 Hydref 2009 y dylai'r Llywodraethu Corfforaethol graffu ar lywodraethu RT. Rhan o'r rôl hon yw derbyn diweddariad ar weithgareddau'r RT ddwywaith y flwyddyn ac adolygu'r Adroddiad RT Blynyddol amgaeedig ar gyfer 2019/20.

2.2 Rôl y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

2.2.1 Bydd y tîm RT yn darparu adroddiadau i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn unol â'r amserlen isod:

Pwyllgor	Dyddiad	Teitl yr Adroddiad	Cynnwys yr Adroddiad
Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio	Ionawr	Diweddariad RT	Amgylchedd allanol Risgiau Gweithgaredd Rheolaethau Gweithgaredd yn y Dyfodol
Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio	Ionawr	Strategaeth RT	Polisi Strategaeth Dangosyddion Darbodus
Cyngor	Chwefror	Strategaeth RT	Fel uchod
Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio	Gorffennaf	Diweddariad RT	Fel Diweddariad RT uchod
Llywodraethu Corfforaethol ac Archwilio	Gorffennaf	Adolygiad RT	Adolygiad o weithgareddau RT yn ystod y flwyddyn flaenorol Perfformiad swyddogaeth RT
Cabinet	Medi	Adolygiad RT	Fel uchod

2.2.2 Mae RT yn faes cymhleth sy'n cymryd amser i ddeall yn llawn a darperir diweddariadau rheolaidd. Barnwyd felly bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn fwy priodol na'r Cyngor i dderbyn y diweddariadau hyn fel y gellid neilltuo'r amser a'r ymrwymiad gofynnol i'r maes hwn.

2.2.3 Mae'n ofynnol bod gan y Pwyllgor lefel penodol o ddealltwriaeth yn y maes hwn a chyflawnir hyn trwy ddiweddariadau rheolaidd. Bydd cynghorwyr trysorlys y Cyngor, Arlingclose Ltd, hefyd yn darparu sesiwn hyfforddi i aelodau cyn bo hir i gwmpasu'r meysydd hyn yn fwy manwl.

2.2.4 Mae rôl y Pwyllgor yn cynnwys y canlynol:

- Deall y Dangosyddion Darbodus
- Deall effaith benthyca ar y sefyllfa referniw
- Deall y gyrwyr ehangach sy'n effeithio ar weithgareddau RT y Cyngor
- Sicrhau bod y Cyngor bob amser yn gweithredu mewn modd darbodus mewn perthynas â'i weithgareddau RT

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod aelodau'n nodi perfformiad swyddogaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor yn ystod 2019/20 a'i gydymffurfiad â'r Dangosyddion Darbodus gofynnol fel yr adroddwyd yn Adroddiad Blynyddol RT 2019/20 (Atodiad 1)

3.2 Bod aelodau'n nodi adroddiad diweddaru RT (Atodiad 2) ar gyfer perfformiad hyd yma yn 2020/21

3.3 Bod y Pwyllgor yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad Effaith Llesiant (Atodiad 3) fel rhan o'i ystyriaeth.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Pwrpas yr Adroddiad RT Blynyddol (Atodiad 1) yw:

- cyflwyno manylion cyllido cyfalaf, benthyca, aildrefnu dyledion a thrafodion buddsoddi yn 2019/20;
- adrodd ar oblygiadau risg penderfyniadau a thrafodion trysorlys;
- cadarnhau cydymffurfiad â therfynau'r trysorlys a Dangosyddion Darbodus.

4.3 Mae adroddiad diweddaru RT (Atodiad 2) yn darparu manylion y canlynol:

- Amgylchedd economaidd allanol
- Risgiau
- Gweithgaredd
- Rheolaethau
- Gweithgaredd yn y Dyfodol

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Mae penderfyniadau buddsoddi a benthyca da yn caniatáu cyfeirio adnoddau ychwanegol at wasanaethau eraill y Cyngor.

6. Beth fydd cost hyn a beth fydd ei effaith ar wasanaethau eraill?

6.1 Ddim yn berthnasol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

7.1 Dylai cynllunio ariannol a gwneud penderfyniadau sicrhau bod ystyriaeth briodol yn cael ei rhoi i ofynion Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol ac yn benodol. Ystyried yn briodol effaith tymor hir penderfyniadau ariannol, gan gynnwys y cyfnod ad-dalu a chostau oes gyfan benderfyniadau buddsoddi cyfalaf, cynigion cyllidebol wedi'u hasesu'n briodol a strategaethau dyled a buddsoddiad tymor hir (rheoli trysorlys). Mae egwyddorion pwyll, fforddiadwy a chynaliadwyedd eisoes wedi'u hymgorffori o fewn gofynion y Cod Darbodus a dylent fod yn sail i gynllunio ariannol a gwneud penderfyniadau.

7.2 Yng nghyd-destun rheoli trysorlys, mae'r gofynion presennol i asesu ac adrodd ar ganlyniadau ariannol tymor hir penderfyniadau buddsoddi a benthyca gan ddefnyddio dangosyddion darbodus a chynllunio dyledion tymor hir yn cefnogi nodau cynaliadwyedd y Ddeddf Lles.

7.3 Mae'r adroddiad Asesu Effaith Lles wedi'i gynnwys yn Atodiad 3 sy'n dangos sut mae strategaeth Rheoli Trysorlys effeithlon yn hyrwyddo nodau llesiant y Ddeddf.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Craffu ac eraill?

8.1 Mae'r Cyngor wedi ymgynghori â'i gynghorwyr trysorlys, Arlingclose Ltd.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Mae RT yn cynnwys gofalu am symiau sylweddol o arian parod felly mae'n rhan hanfodol o waith y Cyngor. Mae'n gofyn am strategaeth gadarn a rheolaethau priodol i ddiogelu arian y Cyngor, er mwyn sicrhau bod dyled yn cael ei rheoli'n effeithiol ac yn ddarbodus a bod enillion rhesymol ar fuddsoddiadau yn cael eu cyflawni.

9.2 Mae'n ofynnol yng Nghod Ymarfer CIPFA ar RT i'r pwyllgor hwn dderbyn diweddariad ar weithgareddau'r RT ddwywaith y flwyddyn ac adolygu Adroddiad RT Blynyddol.

9.3 Mae gan y Cyngor ymrwymadau parhaus i'r Cynllun Corfforaethol a gymeradwywyd yn 2012. Er bod disgwyl i'r cynllun redeg am 5 mlynedd, bydd rhai o'r prosiectau'n gorffen yn 2020/21 a disgwylir y bydd angen i'r Cyngor fenthycu i ariannu'r buddsoddiad hwn.

9.4 Cymeradwyodd y Cyngor y Cynllun Corfforaethol newydd ar gyfer 2017 i 2022 ym mis Hydref 2017. Mae unrhyw gynigion newydd wedi'u hystyried yn y strategaeth RT oherwydd ei bod yn hanfodol bod gan y Cyngor swyddogaeth RT gadarn ac effeithiol sy'n sail i'r buddsoddiad hwn a'r holl weithgareddau eraill.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae Rheoli'r Trysorlys yn gynhenid o risg ond mae'r Cyngor yn monitro ac yn rheoli'r risgiau hyn fel yr amlinellir yn y prif adroddiad. Fodd bynnag, mae'n amhosibl dileu'r risgiau hyn yn llwyr. Archwilir strategaeth a gweithdrefnau rheoli trysorlys y cyngor yn flynyddol ac roedd yr adolygiad archwilio mewnol diweddaraf yn gadarnhaol heb godi unrhyw faterion arwyddocaol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Mae Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol roi sylw i God Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar Reoli Trysorlys sy'n pennu'r gofyniad i'r Cyngor baratoi diweddariadau RT rheolaidd ac adroddiad blynyddol. Ar weithgareddau trysorlys ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol.